PROGRAMA RADA ŠKOLA RIBOLOVA

- OSNOVE SPORTSKOG UDIČARENJA-

Dubravko Pejdo

PRIRUČNIK ZA VODITELJE ŠKOLE RIBOLOVA

Usvojeno na 10. sjednici Izvršnog odbora održanoj 16. svibnja 2026. godine u Rijeci.

Klasa:030-02/26-03/02

URBROJ:2170-1-78-01-26-1

Sadržaj:

1. Pristup i organizacija škole ribolova 4
1.1. Rad sa najmlađima 4
2. Ribolovni pribor 6
2.1. Ribolovni štap 6
2.2. Ribolovna rola 10
2.2.1. Održavanje i namatanje role 12
2.3. Ostali pribor 17
2.3.1. Ribolovni stalci 17
2.3.2. Ribolovne torbe i kutije 21
2.3.3. Sitni pribor 24
2.3.4. Olovnice 34
3. Predvezi i njihova izrada 37
3.1. Konstrukcijske osobine i vrste predveza 37
3.2. Materijal i elementizradu predveza 37
3.2.1. Strune za izradu predveza 38
3.2.2. Perlice za izradu predveza 40
3.2.3. Metalni elementi za izradu predveza 44
3.3. Izrada predveza 46
3.3.1. Izrada predveza pomoću čvorova 50
3.3.2. Izrada predveza pomoću lijepljenja 51
3.3.3. Izrada priuzica 56
4. Ješka 58
4.1. Dagnja 58
4.2. Lignja 59
4.3. Kozica 61
4.4. Srdela 63
4.5. Korean 64

Predgovor

Ovaj priručnik je izrađen kako bi voditeljima škola ribolova omogućio lakši rad sa polaznicima i poboljšao prijenos znanja. Priručnik je podijeljen u tematske cjeline u kojima je opisano kako pristupiti svakom polazniku ponaosob, najčešće greške koje se prave u radu i na kraju znanje koje je autor stekao u preko 20 godina rada sa djecom. Cilj priručnika je stvoriti temelje za daljnji razvoj svakog pojedinca ali i nešto više za one naprednije polaznike. U priručniku po poglavljima opisana oprema koja je potrebna za natjecanja. Također je opisana izrada predveza i priuzica. Te na kraju opisana priprema ješke. Pridržavanjem svega napisanog stječe se 80% znanja koje je potrebno za natjecanja. Ostatak dolazi sa iskustvom. Ribolov je namjerno izostavljen jer ga je nemoguće opisati riječima već ga je bolje doživjeti ili vidjeti putem videa. Iz tog razloga za prenošenje i tog dijela bi bilo dobro u budućnosti napraviti audio video priručnik za škole ribolova.

1. Pristup i organizacija škole ribolova

1.1. Rad sa najmlađima

Rad sa najmlađima je svakom treneru najteži i najlakši dio posla. Najlakši i najslađi jer su polaznici puni entuzijazma i želje za učenjem, odnosno ulovom svoje prve ribe. Najteži jer su još razigrani i teško razumiju pojedine zadatke i stječu pojedine vještine. Tu je ono gdje trener dolazi do izražaja i njegov pristup je sve. Kako bi prijenos znanja bio što lakši postoje neka pravila kojih se treba pridržavati:

- **Jednostavnost:** U radu sa najmlađima najbitnije je stvari postaviti na jednostavan i razumljiv način. To podrazumijeva svaki njihov kontakt sa opremom mora biti u osnovi shvatljiv i nedvosmislen. Izrazi koji se koriste moraju biti jednostavni i uvijek isti. Npr. vrtilica može imati puno sinonima (zogulin, vrtilica, žangulin, karabin, kopča…) ali u radu sa najmlađima on mora uvijek biti isti. Ako je pri njihovom prvom susretu sa vrtilicom upotrebljen baš taj naziv, on mora ostati isti sve dok ne porastu i dosegnu mentalni kapacitet za korištenjem više sinonima. Ako se prvi put upotrijebi izraz zogulin on se mora koristiti do kraja početne faze učenja itd. U protivnom djeci će se pomiješati nazivi i nakon nekog vremena neće znati razlikovati što je što. Također pri učenju pojedinih čvorova bitno je da nauče jedan čvor za udicu, vrtilicu, omču ili zaustavni čvor i to onaj najjednostavniji. Kasnije kako budu postajali sve vještiji i mentalni kapacitet bude rastao mogu se uvoditi drugi čvorovi i načini vezivanja istog čvora na više načina.
- **Repetitivnost:** Ponavljanje je majka znanja. Na početku svakog sata najbitnije je ponoviti ono što se naučilo prethodni sat ili sate. To znači ako je polaznik naučio vezati vrtilicu i omču ti se elementi prvi ponavljaju pa se tek onda ide na novi element. Ista je stvar i sa baratanjem štapom ili nekim drugim dijelom opreme.
- **Dosljednost:** Jednom postavljena pravila se moraju poštivati i svaki ih se trener mora pridržavati. Ne smije biti iznimaka u slučaju da vam je neki polaznik "simpatičniji" ili "draži". Još gore ako je član obitelji ili od vama drage osobe. Ona/on mora imati isti tretman kao i svi drugi polaznici i ne smiju se raditi razlike. Također pri učenju pojedinih elemenata, npr. vezivanja udice, mora se koristiti isti princip. Npr. ako u školi radi više osoba one mogu poznavati i učiti isti čvor ali ga možda vežu na drugačiji način. Netko vrti strunu oko udice prema sebi a netko od sebe. Bitno je da ona osoba ili osobe koje su prvi put naučile polaznika vezati određeni čvor na isti način ostaju sa njim dok u potpunosti ne savlada vezivanje istog i ne postane samostalan u toj radnji.

Ukoliko u školi radi više trenera polaznike treba razvrstati u grupe. Ne mora biti nužno po dobi nego je bolje po znanju i vještinama koje posjeduju. Nakon nekog vremena kada se spozna njihova nadarenost ili velika zainteresiranost polaznike treba formirati u grupe prema tim kvalitetama.

Ako postoje 2 ili više termina u tjednu, nastavu treba organizirati na 2 načina. Prvi je učenje osnovnih elemenata pripreme ješke i izrade predveza. Jedan termin u tjednu treba odvojiti za te radnje kako bi polaznici stekli disciplinu i volju za učenjem i usavršavanjem. Drugi je ribolov. U ribolov ih treba voditi jednom ili nijednom tjedno ali tek nakon što su savladali prijašnje korake. Ribolov je polaznicima najzanimljiviji i najzabavniji dio treniranja ali bez dobre pripreme i stjecanja discipline u učionici ovaj potonji neće davati rezultate.

2. Ribolovni pribor

Ribolovni pribor predstavlja sve ono što se koristi u samom ribolovu za ostvarivanje ulova. Bilo da se radi o sredstvima za pripremu mamca, prikazu mamca i ulovu ribe ili jednostavno upotrebi udice kao osnovnog alata u udičarenju. U nastavku će svaki od elemenata ribolovnog pribora biti opisan posebno i navesti će se glavne karakteristike koje svaki mora posjedovati.

2.1. Ribolovni štap

Ribolovni štap predstavlja produženu ruku ribolovca i jedan je od dva najbitnija elementa pribora uz ribolovnu rolu. Današnji štapovi su većinom napravljeni od karbonskih vlakana. Karakterizira ih lagana konstrukcija i velika snaga odnosno žilavost. Najveća prednost karbonskih u odnosu na štapove od drugih materijala je mogućnost višesatnog držanja u ruci bez velikog napora te mogućnost dalekih izbačaja predveza. Konstrukcijski gledano štapove dijelimo na jednodijelne, dvodijelne, trodijelne, višedijelne i teleskopske. Fokus treba staviti na trodijelne i teleskopske štapove budući su ti najprikladniji za natjecanja (Slika 1 i Slika 2).

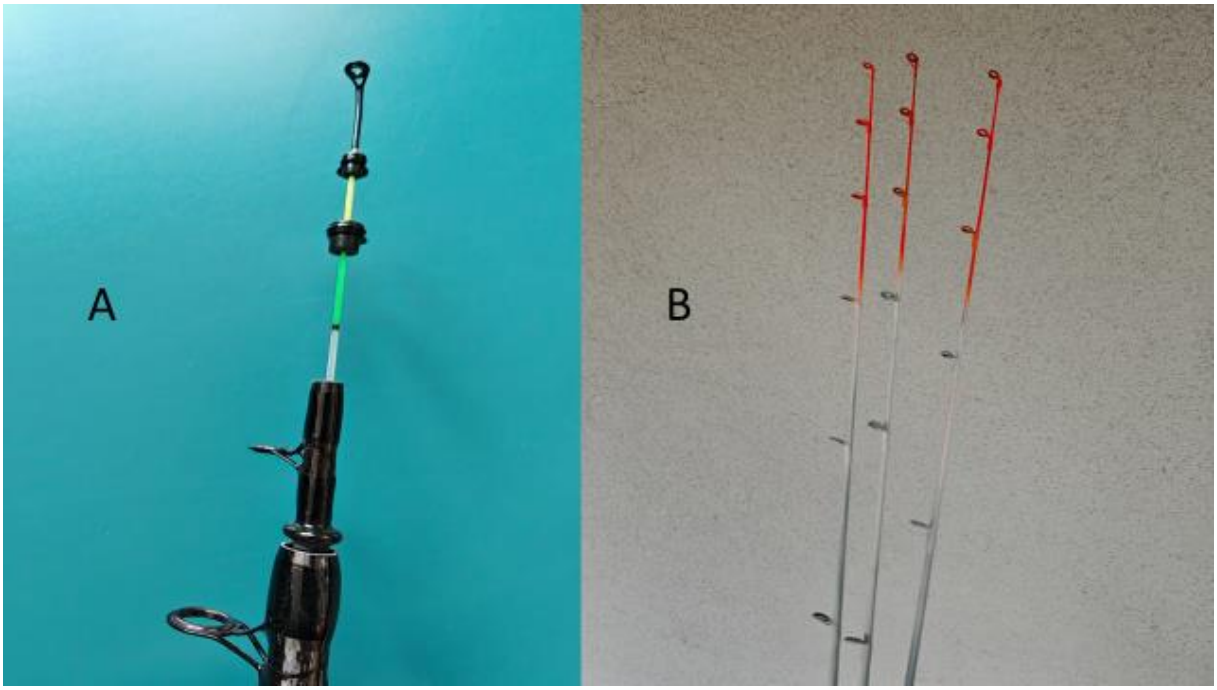
Slika 1

Slika 2

Nekoliko karakteristika na koje treba pripaziti pri kupovini štapova za škole ribolova i natjecanja:

- Štapovi moraju biti karbonski, od provjerenih proizvođača sa izmjenjivim vrhovima ili mogućnošću promjene vrhova odnosno kasnije ugradnje stakloplastičnih vrhova nakon pucanja gornjeg segmenta
- Za početnike najbolje su štapovi sa stakloplastičnim vrhovima koji su ili izmjenjivi ili se vrh izvuče kao zadnji segment na kojem se nalaze klizne vodilice (Slika 3a)
- Izmjenjivi vrhovi bi trebali biti obojani na način da je vrh obojan jarkom bojom kako bi se što bolje uočio griz pri bilo kojim uvjetima svjetlosti. Najbolje da je cijeli obojan u bijelo a 10-15cm vršnog dijela u jarku crvenu ili neku njezinu nijansu (Slika 3b). Paziti da baza stakloplastičnog segmenta odnosno ulaz karbonskog dijela nije manji od 4mm odnosno veći od 5.5mm. To će omogućiti da se prilikom pucanja završnog segmenta on lako zamijeni te napravi štap sa promjenjivim vrhovima budući će najmanji polaznici dok ne nauče često iste i lomiti

Slika 3

- Paziti na duljinu štapa i duljinu ručke štapa. Oni moraju biti prilagođeni dobi polaznika kao i fizičkoj konstituciji. Štapovi ne bi smjeli biti kraći od 2.5m odnosno duži od 5m koliko je maksimalna duljina propisana pravilnikom o natjecanjima. Dužina štapa koja je namijenjena za pojedinu dob bi trebala izgledati ovako:
  - Od 8 do 10 godina štap bi trebao biti od 2.5m do 3m duljine
  - Od 10 do 13 godina štap bi trebao biti od 3m do 4m duljine
  - Više od 13 godina štap bi trebao biti preko 4m duljine

Ako to fizička konstitucija dopušta dulji štap se može dati i mlađem polazniku nego je preporučeno.

- Korištenje ribolovnih štapova koji su namijenjeni za brodicu u ribolovu sa obale nije preporučljivo ali se mogu koristiti uz pridržavanje nekoliko pravila. Takvim štapovima se ne preporuča zabacivanje preko glave olovnica težih od 40g jer segmenti tih štapova nisu napravljeni za toliki napor. Segmenti štapova za ribolov s obale su dugački i ima ih manje na istu dužinu štapa upravo zato jer su elastičniji a samim time i lakše podnose napore pri zabacivanju
- Oni natjecatelji koji su u naprednijoj fazi i imaju razvijene vještine baratanja štapom trebali bi imati minimalno 2 štapa za natjecanje. Jedan teleskopski ili trodijelni sa izmjenjivim vrhovima dužine 5m i snage izbačaja olovnice 110g i jedan trodijelni snage 150g-170g za daleke izbačaje tehnikama side ili overhead. Prvi navedeni treba biti glavni ribolovni štap s kojim se lovi 70% vremena natjecanja. Bolje bi bilo da takav štap bude teleskopski sa jednom ili dvije prilagodljive sekcije (tzv. "skraćenja") jer se na taj način izbjegava nošenje i upotreba još jednog dodatnog štapa za lov po rupama što dodatno bez potrebe otežava opremu ribolovca. Trodijelni štap snage 150g-170g bi trebao biti od provjerenih proizvođača koji su poznati po proizvodnji štapova za ribolov sa obale odnosno surfcasting. Nije preporučljivo uzimati štapove od proizvođača kojima je primarno proizvodnja štapova za ribolov s brodice

Generalno gledajući pri odabiru ribolovnih štapova treba voditi računa da on "legne" ribolovcu i da on osjeća kao da lovi sa njim od uvijek. Jednom kad se odabere ribolovni štap koji vam leži sa njim treba loviti što duže odnosno sve do točke kada ga ribolovac ne preraste ili na tržište ne izađe nešto bolje, kvalitetnije i novije ali istog osjećaja pri ribolovu. Često mijenjanje štapova nije preporučljivo jer stvara osjećaj nesigurnosti i propitkivanja vlastite vrijednosti. Najbolje je pri prijelazu sa manjeg i jeftinijeg štapa na veći i skuplji pitati iskusnijeg ribolovca ako može dati preporuku odnosno posuditi štap koji namjeravamo kupiti. Na taj način se neće napraviti pogreška krivog odabira, odnosno nepotrebno trošenje novca i gomilanje štapova koji se ne koriste.

Održavanje ribolovnih štapova bi se trebalo obavljati na slijedeći način. Nakon svakog ribolova/natjecanja/treninga štap treba oprati mlazom vode i posušiti čistom tkaninom ili papirnatim ubrusom. Kod teleskopskih štapova ili višedijelnih koji imaju čep, potrebno je prije pranja isti skinuti i oprati. Teleskopski štap treba razvući i kad se osuši opet skupiti pa razvući.

Radnju ponoviti nekoliko puta dok štap i sa unutarnje strane sekcija ne bude suh. Tek onda vratiti čep i štap spremiti u futrolu. Na ovaj način pravilno održavan štap može trajati godinama.

2.2. Ribolovno rola

Ribolovna rola, uz štap, predstavlja najbitniji dio ribolovnog pribora svakog natjecatelja. Odabir kvalitetne i adekvatne role je od velikog značaja ali nužno ne mora biti značajno kao štap, odnosno može se mijenjati puno češće nego štap jer nije potrebna prilagodba pri korištenju kao kod štapa. Za početnike je najbolje odabrati spining role veličine 4000-6000 po standardu koje imaju proizvođači Daiwa i Shimano (Slika 4). Veličina se odabire ovisno o dobi i fizičkoj konstituciji polaznika. Manji modeli tipa 4000 idu za najmlađe polaznike, 5000 za srednje dobi od 9 -11 godina a 6000 za polaznike 11-13 godina. Ujedno su i ove dvije marke najbolji proizvođači rola te bi upravo trebalo kupiti njihove modele jer su najtrajniji i jedini se mogu servisirati budući su specijalizirani upravo za njihovu proizvodnju. Ostali proizvođači role rade u masovnim tvornicama u Kini te se za njih ne mogu dobiti rezervni dijelovi u slučaju kvara.

Slika 4

Za iskusnije ribolovce preporučljivo je imati modele role namijenjene za dalje izbačaje, tzv. "Big Pitt" role. Modeli su 25, 35 i 45 po Daiwi ili 5500, 10000, 12000 i 14000 po Shimanu (Slika 5).

Slika 5

Te role zbog upotrebe modernih materijala nisu puno teže nego slabiji i jeftiniji spining modeli istih proizvođača a pružaju multifunkcionalnost kao i gore navedeni štapovi. Tako recimo model role od 25 do 45 po Daiwi (Slika 6) možemo koristiti i za lov po rupama, "lančeto" ili daleke izbačaje side i above tehnikama. Dakle treba nam jedan štap i jedna rola za 70% ribolova i nije potrebno česta promjena štapova. Veliki plus ovih rola su snaga i dugovječnost tako da se kupovinom jedne role mogu pokriti višegodišnji natjecateljski ciklusi.

Slika 6

2.2.1. Održavanje i namatanje role

Ribolovnu rolu bi nakon svakog ribolova odnosno natjecanja trebalo oprati tj. očistiti od soli. To se radi na slijedeći način. Skinuti kočnicu role i izvući špulu sa osovine (Slika 7).

Slika 7

Namočiti krpu vodom i iscijediti te prebrisati cijelu rolu. Nakon što smo sa vlažnom krpom prebrisali cijelu rolu posušiti je papirnatim ubrusom (Slika 8). Na ovaj način rolu čuvamo od soli i korozije. Ribolovnu rolu nikako ne prati pod mlazom vode makar se radilo o "Saltwater" (SW) modelima. Pranjem role pod mlazom vode sola koja se nakupila na roli se "istopi" u mikrokristale koji onda lakše penetriraju u tijelo role i na taj način započnu proces korozije.

Slika 8

Što se tiče podmazivanja role ono se vrši jednom ili 2 puta godišnje, ovisno o učestalosti i intenzitetu korištenja. Servis je najbolje raditi kod ovlaštene ili specijalizirane osobe. U slučaju da sami želimo napraviti osnovni servis on se radi na slijedeći način. U roler (Slika 9.) se ne stavlja ulje nego obavezno mast i to najbolje silikonska jer najmanje na sebe veže kristale soli i prašinu. U mehanizam role ovisno o proizvođaču se stavljaju i ulje i mast, odnosno samo jedno od toga.

Slika 9

Kod namatanja ribolovne role moramo se držati jednog pravila a to je da ribolovna rola mora biti namotana do ruba špule (Slika 10). Na taj način se postiže dalji izbačaj i produžuje trajnost strune, odnosno upredenice. Također smanjuje se prodornost soli do svih dijelova špule te je lakše i održavanje.

Slika 10

Sve ribolovne role bi trebale biti namotane upredenicom a ne najlonom. Korištenje upredenice je pokazalo nekoliko prednosti u odnosu na najlon:

- Dalji izbačaj
- Bolja detekcija griza ribe
- Manji profil za istu snagu odnosno nosivost
- Veća trajnost i otpornost na sol

Odabir upredenice ovisi o tehnici ribolova, terenu i vještini ribolovca. Najbolje upredenice su se pokazale one koje imaju što veći broj niti. Minimalni broj niti bi trebao biti 8 (oznaka X) a maksimalan nije bitan. Pravilo je što više to bolje.

Slika 11

Više niti znači bolji presjek strune, odnosno da je struna više okrugla i finija pod prstima. Također obavezno uzimati strune koje su presvučene silikonom koji sprječava prolaz soli i vode u dubinu upredenice. Poželjno je da upredenica bude višebojna (Slika 11) jer na taj način znamo na kojoj smo daljini ulovili ribu. Na pakiranju svaki proizvođač navede koliko u metrima iznosi jedna boja (Slika 12). Najčešće se radi o 10 i 15m ali može biti i više. Rijetko manje. Debljina upredenice se označava po japanskom PE standardu. Oznaka PE (PolyEthylene) označava materijal od kojega je struna napravljena odnosno relativnu debljinu iste.

Primjer PE oznake (približno):

- PE 0.6 ~ 0,13mm
- PE 0.8 ~ 0,15mm
- PE 1.0 ~ 0,17mm
- PE 1.2 ~ 0,19mm
- PE 1.5 ~ 0,21mm
- PE 2.0 ~ 0,23mm
- PE 2.5 ~ 0,25mm
- PE 3.0 ~ 0,28mm

Slika 12

Za početnike i najmlađe polaznike škola ribolova upredenica bi trebala biti debljine PE 1.0-1.2. Za takve strune nije potrebno koristiti podebljanje za bacanje odnosno "Shock leader". Za iskusnije ribolovce debljina strune na ribolovnoj roli bi trebala biti PE 0.8 ili 0.6 ovisno o terenu na kojem se lovi. Na strune ovih debljina se obavezno veže "Shock leader" i to najbolje od upredenice PE 1.5 za olovnice do 100g i debljine PE 2.5 za daleke izbačaje. Također isti taj leader može biti i od najlona i to najbolje konusni za daleke izbačaje debljine 0,20-0,50mm odnosno jedne debljine 0,25mm za bliže izbačaje i lov na blizu. Duljina leadera bi trebala biti 2.5 duljine štapa. Npr. ako je štap duljine 4m, leader bi trebao biti 10m (4x2.5=10).

2.3. Ostali pribor

Pod ostali pribor spada sve ono što se koristi u natjecateljskom ribolovu i ovisi o preferencijama svakog ribolovca. Neke stvari su neophodne a bez nekih se može ali generalno gledajući svaki bi natjecatelj morao imati slijedeću opremu:

2.3.1. Ribolovni stalci

Ribolovni stalci su neizostavan dio pribora svakog natjecatelja. Oni služe kao pomagala koja će "rasteretiti" ribolovca, odnosno olakšati mu ribolov te uštedjeti energiju i vrijeme. Stalaka ima više vrsta i namjena ali bitna smjernica za rock fishing je da ih je što manje i da su multifunkcionalni budući je takav ribolov prostorno ograničen. Najčešće se radi o ribolovu na

Slika 13

neravnim i teško pristupačnim terenima koji nude samo jedno mjesto u sektoru za odabir pozicije s koje će se obavljati ribolov. U tom slučaju se odabire stalak na koji služi kao stalak za štap i ješku (mamac). Poželjno je da stalak bude prilagodljiv svakom terenu na koji se može naići u natjecateljskom ribolovu. Najbolji su se, za tu namjenu, pokazali tronožni stalci. Oni mogu biti veliki surf stalci (Slika 13) ali i manji namijenjeni za šaranski lov ili za odlaganje rezervnih štapova (Slika 14).

Slika 14

Na njih se montira posuda, najčešće kupovna, koja služi za ješku ali i odlaganje naješkanih predveza. Svaki od tih stalaka se mora malo i doraditi budući u originalu nisu namijenjeni odlaganju (kačenju) predveza (Slika 15).

Slika 15

Postoje i stalci posebno za predveze ali u rock fishingu je upotreba takvih predveza najčešće nemoguća zbog prostornih ograničenja. Ti stalci su izgleda velikog "češlja" te se mogu montirati na razne kolce pomoću standardnog navoja koji je univerzalan za cijeli svijet i svi ga se proizvođači pridržavaju (Slika 16).

Slika 16

Od preostalih stalaka koji se koriste u ribolovu još treba spomenuti i tzv. ubodne stalke koji se najčešće zabijaju u pijesak ali mogu i između stijena, odnosno u pukotine na kamenitoj obali (Slika 17).

Slika 17

2.3.2. Ribolovne torbe i kutije

Ribolovne kutije služe za prijenos i držanje stvari koje nam trebaju na natjecanjima. Najbitnija stvar kod odabira kutije:

- **Da je lagana** – budući se većina natjecanja odvija na terenima koji su nepristupačni i udaljeni od prometnica ili parkinga, kutija mora biti lagana kako ne bi svojom masom umarala i opterećivala ribolovca
- **Dovoljno velika** – kutija ne smije biti mala jer se u nju mora stati sva oprema koja je neophodna za natjecanje i koja ne može stati u torbu za štapove ili kantu za ulov. Tu se ponajprije misli na predveze koji se najčešće nalaze u registratorima i koji moraju ostati suhi i što manje u kontaktu sa slanom vodom, odnosno morem. Također, u dovoljno

veliku kutiju se mogu staviti rezervne udice, olovnice, predvezi na kolutovima, rezervne špule, kišno odijelo, itd…

- **Pregledna** – preglednost, odnosno kutija bez pretinaca i polica je jako bitna kako se ne bi gubilo vrijeme na pronalazak stvari. Poželjno je da kutija ima jednu ili dvije vanjske posude kako se ne bi gubilo vrijeme na stalno otvaranje i zatvaranje iste
- **Kvalitetna**- kutija mora biti napravljena od kvalitetne izdržljive plastike kako bi trajala godinama i izdržala sve udarce prilikom transporta na natjecanja ili ribolovne pozicije. To znači i da ne smije biti napravljena od krute (rigidne) plastike, nego one koje se lagano da saviti i vratiti u prvobitni položaj

Slika18

Od svih gore nabrojanih karakteristika, tzv. "Shakespeare" kutija jedina ispunjava sve navedene kriterije (Slika 18). Danas gotovo da nema proizvođača ribolovne opreme koji u svojoj ponudi nema ovu kutiju te je izbor na natjecatelju koju će odabrati. Pored svoje kvalitete još jedna bitna

karakteristika ove kutije je da ima 2 tipa nosača za leđa, fiksni i mobilni platneni koji se prilikom ribolova skida (Slika 19). Svaki ima svoje prednosti i mane te je izbor na pojedincu da sam izabere koji mu tip nosača više odgovara.

Slika 19

Torba za štapove je neophodna za nošenje štapova te prvenstveno služi kako bi spriječila njihovo oštećenje ali i upotrebu više tipova štapova neophodnih za natjecanje. Torba mora ispunjavati nekoliko faktora. Mora biti napravljena od kvalitetnog materijala, prvenstveno zatvarača koji je namijenjen za upotrebu na otvorenom. Mora imati pojačanja na donjem dijelu kako bi što duže trajala i kako se ne bi napravile rupe od nošenja stalaka (Slika 20). Dva ili tri odvojena pretinca za nošenje štapova sa mašinicama (Slika 20). Nepotrebno je imati više od 3 pretinca jer u tom slučaju torba postaje teška i nepraktična za nošenje i transport u automobilu. Visina ispupčenja koje je namijenjeno ribolovnim rolama se treba nalaziti otprilike 70 do 90 centimetara od dna torbe uzimajući u obzir da se za natjecanja sa obale koriste surf ili beach ledgering štapovi (Slika 20). Ovo ispupčenje je neophodno kako bi se štapovi opremili sa ribolovnom rolom ("naarmali") te na taj način ubrzalo pripremu u samoj ribolovnoj zoni.

Slika 20

2.3.3. Sitni pribor

Pod "sitni pribor" podrazumijeva se sav ostali pribor potreban za ribolov, odnosno natjecanje. Ovdje ćemo navesti onaj najosnovniji koji je neophodan a ostatak ovisi o preferencijama ribolovca. Pribor potreban za natjecanje:

a) Kante – kante su neophodne za svako natjecanje jer služe za odlaganje ulovljene ribe. Također služe i za prijenos stvari, tj ostalog sitnog pribora, pogotovo nakon natjecanja kada je taj pribor prljav i treba ga oprati. Stoga kantu ne treba uzimati manju od 15 litara a najbolje su se pokazale one od 25 litara (Slika 21).

Slika 21

Uz tu "glavnu" kantu treba imati još dvije kante, najbolje sklopive, kako bi se prilikom npr. ulova 3 ribe od jednom svaka stavila u svoju kantu (Slika 22). Ovo je bitno iz nekoliko razloga. Prvo kako se predvez ne bi mrsio prilikom ulova više riba odjednom. Drugo kako bi se imala jedna kanta koja će služiti kao glavna prilikom vaganja ribe. Na taj način izbjegavamo mogućnost da ostanemo na jednoj ili bez kante u slučaju da je pomoćni sudac zaboravio ponijeti svoju. Kante se moraju posložiti paralelno sa ribolovcem kako bi se na najlakši način prilikom ulova svaku ribu stavilo u svoju kantu (Slika 22).

Slika 22

b) Noževi – noževi služe za čišćenje odnosno pripremu ješke. Jedan od njih je nož za čišćenje daganja (Slika 23). Ovaj nož mora biti dovoljno čvrst i kompaktan, kratke i debele "oštrice" koja zapravo nije oštrica nego je tupa. To je vrlo bitno kako se osoba koja rukuje sa njim ne bi ozlijedila prilikom baratanja. Ručka također treba biti ergonomska, ne previše dugačka niti kratka, najbolje malo masivnija i jarke boje kako se ne bi zagubila nakon natjecanja.

Slika 23

Drugi nož je onaj za filetiranje (Slika 24). Ovaj nož služi kako mu ime govori za filetiranje ribe, najčešće srdele i skuše, te lignje.

Slika 24

Karakterizira ga duga, tanka i zakrivljena oštrica koja se može pod bočnim pritiskom saviti (Slika 25). U ovaj nož je dobro investirati jer kvalitetan nož uz minimalno održavanje može trajati godinama.

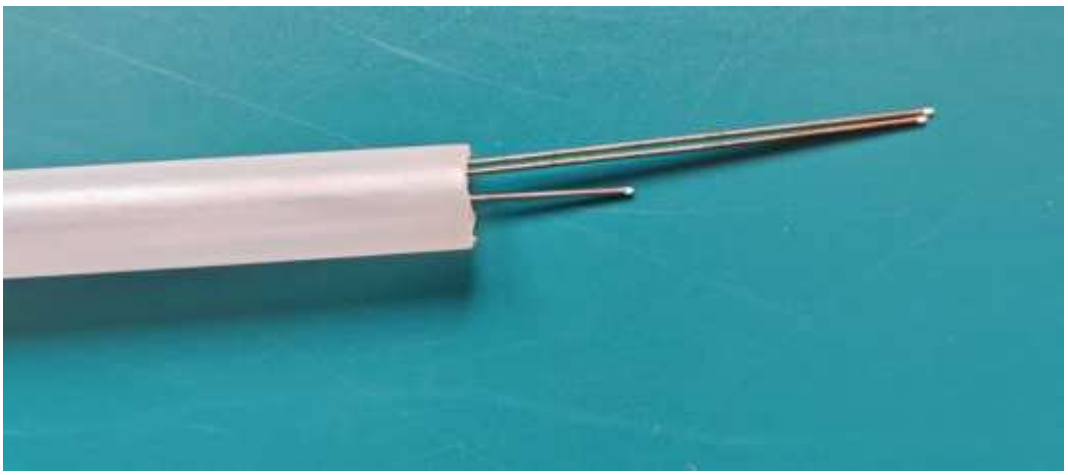
Slika 25

c) Škarice – škarice imaju dvojaku funkciju. Najčešće se koriste za rezanje ješke na manje komade ali i za rezanje upredenice ili poliamidnih struna. Najbitnija karakteristika škarica je da su napravljene od nehrđajućeg čelika i da nisu previše glomazne nego kompaktne (Slika 26). Najbolje je imati 3 komada. Dvoje škarice samo za ješku (jedne su rezervne u slučaju gubitka ili pada u more) a jedne isključivo za rezanje struna. Ove potonje je najbolje držati u kutiji, daleko od morske vode.

Slika 26

d) Igle – igle služe za ješkanje crvića ili kozica. Za crviće je bolje da su igle duže i tanje, najbolje sa plastičnim vrhom (Slika 27). Plastika na vrhu služi kako bi igla lakše kliznula kroz unutrašnjost crva i što ga manje oštetila prilikom ove radnje. Za kozicu je bolje da je igla deblja i kraća. Nije neophodno da ima plastični vrh.

Slika 27

e) Daska – daska služi za pripremu ješke, najčešće filetiranje lignje i ribe (srdele). Najbolje da je napravljena od plastike kako bi bila što trajnija, lako se čistila i ne zadržavala neugodne mirise od ješke (Slika 28). Ne treba biti velika, najbolje 20-30cm.

Slika 28

f) Prijenosni frižider – prijenosni frižider je neophodan iz više razloga. Prvi je skladištenje i čuvanje svježine ješke prilikom natjecanja u toplijem dijelu godine ili prilikom kišovitog vremena. Drugi razlog je lakši prijenos ješke prilikom promjene ribolovne pozicije u sektoru. Ne treba biti previše velik, najbolje unutar dimenzija D:30-35cm Š:20-30cm i V:30-40cm, lagan i lako periv. Najbolje plastični ili platneni sa plastičnom kanticom (Slika 29).

Slika 29

g) Krpa – krpa za brisanje ruku mora biti od materijala koji lako upija prljavštinu ali se i lako čisti. Najbolje od mikrovlakana (Slika 30) ili ako je jednokratne prirode od pamučnih materijala. Ipak se preporuča periva krpa od mikrovlakana radi zaštite okoliša jer se može koristiti više puta.

Slika 30

h) Batić za meso – batić za meso služi za lakšu pripremu lignje, odnosno najčešće lignjuna ako se dobije za ješku (Slika 31). Lignja se može obraditi na 2 načina a lignjun samo batićem. Više o ovoj temi u poglavlju o ješki.

Slika 31

i) Kliješta za prihvat opasne ribe – kliješta za prihvat opasne ribe mogu biti različita, ali je najbitnije je da se strogo koriste kod ribolova iz brodice. Po pravilu u ribolovu sa obale sva se riba boduje i prilikom ulova djecu treba učiti da odrežu pramu (pic, priuzicu) najbliže moguće gubici ribe. Kod ribolova sa brodice kliješta su dozvoljena i trebaju imati velike zupce ili igle (Slika 32) kako otrovna riba ne bi ozlijedila natjecatelja koji ju je ulovio prilikom skidanja sa udice ili druge natjecatelje u brodu u slučaju da se otkači.

Slika 32

j) Silikonski konac – silikonski konac služi za stabilizaciju, pričvršćivanje i oblikovanje ješke na udici. Silikonski konac mora biti najtanji mogući, najbolje u tubi i obješen oko vrata kao lančić ili ogrlica (Slika 33). Na ovaj način uvijek je pri ruci, nije ga moguće zagubiti i ne troši se nepotrebno vrijeme na uzimanje i odlaganje. Treba izbjegavati konac koji se nalazi na kolutovima (rodulima) kao "najlon" jer se teško skida i lako zagubi.

Slika 33

k) Posude za ješku – posude za skladištenje ješke u frižideriću moraju biti od plastike, nikako stakla. Ne trebaju biti velike, najbolje dimenzija 10 x 15 cm i po mogućnosti sa gumenom brtvom (Slika 34). Potrebno je imati 3-4 takve posude kako bi se svaki mamac držao zasebno.

Slika 34

Također je potrebno imati i posudu za cijeđenje daganja prilikom čišćenja (Slika 35). Na taj način će dagnje zadržati točno dovoljnu količinu morske vode koja je potrebna da ne ostanu suhe a malo očvrsnu i lakše se ješkaju.

Slika 35

l) Rukavica – rukavica za prihvat ribe. Najbolje da je "bez prstiju" napravljena od mekanog i prozračnog materijala s gornje strane i ojačana kožom s donje gdje je prihvat ribe. Ova

rukavica olakšava prihvat ribe, posebice vrsta čija koža luči više sluzi kao što su knez ili babice (Slika 36).

Slika 36

2.3.4. Olovnice

Olovnice (utezi) su neophodne kako bi zabacili predvez sa mamcem na željeno mjesto i kako bi on potonuo na morsko dno. Kako samo ime govori napravljene su od olova ali mogu biti i od drugih materijala. Ipak, uvriježeno je sve utege zvati olovnice bez obzira na materijal od kojega su napravljene. Mogu biti različitih oblika, pa tako postoje olovnice oblika kugle, jednostrane ili obostrane trostrane i četverostrane piramide, u obliku spljoštene suze i još puno oblika.

Slika 37

Najučestaliji oblik olovnica je u obliku suze (Slika 37) ili izdužene suze, tzv. "Beach bomb" (Slika 38). Taj oblik je najbolji za daleke izbačaje i pruža najmanji otpor bilo da lete kroz zrak ili tonu kroz tekućinu (more). Najbitnija stvar je da budu odgovarajuće veličine odnosno težine. Prevelika olovnica će se teže izvući iz mora a previše mala neće moći dobiti željenu kinetičku energiju kojom bi se postigla daljina bacanja. Također ako je olovnica previše mala neće imati dovoljnu potencijalnu energiju koja joj je neophodna da ostane nepokretna na morskom dnu. Stoga je pravi odabir iznimno važan.

Slika 38

U tablici 1 se nalazi težina olovnice, maksimalna debljina najlona (strune) osnove predveza i približna daljina koja se može postići sa istom. Debljina najlona je data za side i overhead tehnike bacanja.

Težina olovnice (g)	**Debljina strune (mm)**	**Približna daljina (m)**
40	0,22	~ 50
60	0,25	~80
80	0,30	~100
100	0,30-0,40	~120
120	0,35-0,50	>120
150	≥ 0,60	>150

Tablica 1

Zbog mogućnosti da vizualno privuku ribu, poželjno je da olovnice budu obojane. Najbolje je jarkim bojama poput žute, narančaste i crvene ili neutralno poput bijele. Pokazalo se da ovako obojane olovnice omogućavaju 30% bolji ulov u istim uvjetima. Skladištenje i prijenos olovnica na natjecanje je najbolje u platnenim ili PVC torbama namijenjenim za to (Slika 39). Treba izbjegavati kutije od krute plastike jer lako pucaju pod teretom olovnica ili udarcima u oštre stijene ili padom sa relativno male visine od svega nekoliko desetina centimetara.

Slika 39

3. Predvezi i njihova izrada

Predvezi predstavljaju glavnu sponu između ribolovca i ribe. Oni prezentiraju mamac, prvi su kontakt koji riba uspostavlja sa ribolovcem i na kraju oni indirektno love ribu. Od sve opreme najveća pažnja se treba usmjeriti na izradu predeveza i oni, uz ješku i ješkanje, najviše čine razliku između ulova i neulova.

3.1. Konstrukcijske osobine i vrste predveza

Postoji puno konstrukcijskih načina izgleda i izrade predeveza ali zbog lakšeg snalaženja i rada sa djecom treba ih podijeliti na one koji imaju jednu priuzicu (pjok, pic) ispod olovnice (tzv "niski" predvez) ili sve priuzice iznad olovnice (tzv "visoki" predvez). Predvezi se izrađuju i prilagođavaju vrsti lovine. Za ribe koje žive blizu ili na morskom dnu najbolji su predvezi sa udicom ispod olova. Izuzetno u slučajevima kada je teren takav da predvezi jako zapinju za morsko dno, oni mogu/moraju biti visoki. Najbitnija stvar prilikom izrade predveza je duljina i debljina osnove, te duljina i debljina priuzice. O debljini osnove je pisano u prethodnom poglavlju i njezin odabir ovisi o težini olovnice (Tablica 1.). Duljina i debljina priuzice ovise isključivo o vrsti lovine odnosno o ribljoj aktivnosti i obrnuto su proporcionalni. Tako je pravilo: što je manja riblja aktivnost priuzica mora biti tanja i duža. Odnosno, što je riba aktivnija priuzica se podebljava i skraćuje. Ona može ostati tanja i duža ako je riblja aktivnost povećana ali sa takvim predvezima je teže za raditi i gubi se dosta na vremenu prilikom baratanja. Još jedno pravilo koje se mora poštovati je da debljina priuzice mora biti minimalno manja za 0,05mm u odnosu na debljinu osnove predveza. Ti bi značilo da na osnovu debljine 0,25mm možemo staviti priuzicu najveće debljine 0,20mm. U protivnom riskiramo gubitak predveza koji će za posljedicu imati 4 loša efekta. Prvi je gubitak ribe. Drugi je "ghost fishing" budući naješkani predvez nastavlja loviti i nakon pucanja. Treći je što povećava mogućnost gubitka drugog predveza zapinjanjem ili zaplitanjem. Četvrti je onečišćenje okoliša mikroplastikom budući se predvez brzo raspadne i fragmentira na manje komade kemijskim i fizičkim utjecajem mora.

3.2. Materijal i elemanti za izradu predveza

Za izradu predveza potrebno nam je nekoliko elemenata. Svi zajedno čine jedinstvenu cjelinu i jedni bez drugih ne mogu pravilno funkcionirati. Dalje u tekstu je opisan svaki od elemenata potreban za njegovu izradu.

3.2.1. Strune za izradu predveza

Strune za izradu predveza mogu biti poliamidne (PA), fluorokarbonske (FC) i poliamidne presvučene fluorokarbonom tzv. "fluorocoated"(Florin) strune.

Poliamidna struna se isključivo koristi za izradu osnove predveza, nikako priuzica (Slika 40). Karakterizira je velika prekidna čvrstoća (nosivost), otpornost na abraziju i elongacija koja je ključna prilikom korištenja velikih olovnica za daleke izbačaje. One mogu doći u svim mogućim vrstama boja ali je za izradu osnove predveza najbolje izabrati transparentne, svijetlo sive, blago roze ili svijetlo zelene. Treba izbjegavati jarko obojane poliamidne strune osim u slučaju kada se nalaze kao osnovni najlon na ribolovnoj roli ili u slučajevima slabe vidljivosti uslijed zamućenog mora ili prilikom lova noću.

Slika 40

Fluorokarboske strune se mogu koristiti za izradu osnove predveza ali najčešće se koriste za izradu priuzica (Slika 41).

Slika 41

Karakterizira ih velika otpornost na abraziju, slaba vidljivost u vodi zbog indeksa loma svjetlosti koji je približan vodi i vrlo realnog "prikaza" mamca ovisno da li se koristi tvrdi (Slika 42a) ili vrlo realnog mekani tip fluorokarbona (Slika 42b). Najveća mana im je slaba prekidna čvrstoća, posebice na čvoru.

Slika 40

Fluorocoated strune se mogu koristiti kao i FC za izradu osnova i priuzica (Slika 43). Češće za izradu osnova ali u uvjetima kad je nebo oblačno pokazale su se bolje od FC struna za izradu priuzica. Karakterizira ih slabija vidljivost od PA struna u uvjetima jake svjetlosti, otpornije su na abraziju od istih i imaju veću prekidnu čvrstoću od FC struna.

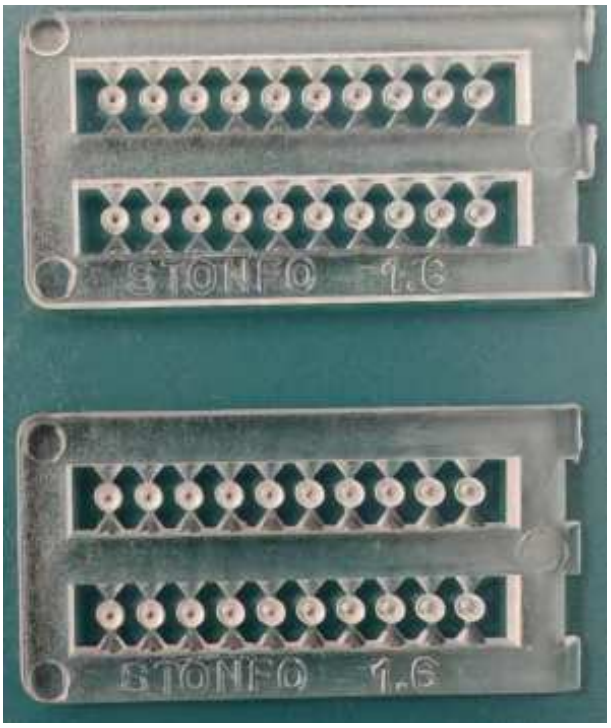
Slika 43

3.2.2. Perlice za izradu predveza

Za izradu predeveza koristi se 3 vrste perlica. Sve su izrađene od umjetnih materijala, odnosno plastike, stakla i poliuretanske pjene. Na osnovu svoje upotrebe postoje:

1. **Mikroperlice (štoperi, sabbia)**

   Štoperi služe kako im ime govori da zaustave ili spriječe klizanje križne perlice ili priuzice, pjoka, pica. Mogu biti plastične ili staklene. Plastične su najčešće od talijanske firme Stonfo i karakterizira iz izvrsna kvaliteta i čvrstoća (Slika 44). Mana im je velika cijena u odnosu na broj koji se dobije prilikom kupovine. Dobra stvar pored kvalitete je kalibracija, odnosno svaka je točno propisane veličine kako piše na pakiranju.

Slika 44

Staklene mikroperlice postoje u puno veličina. Različita boja ovih perlica odražava veličinu, odnosno unutarnji kalibar svake (Slika 45). Najčešće se radi o perlicama izrađenim od visokokvalitetnog murano stakla od kuda i dolazi talijanski naziv "sabbia", odnosno pijesak (zrnce pijeska). Postoje i kineske verzije perlica ali ih pored osjetno manje cijene karakterizira slabija kvaliteta i nestandardizirana kalibracija.

Slika 45

2. **Križne perlice (tehnosfere)**

Križne perlice, odnosno tehnosfere služe spajanju priuzica za osnovu predveza. Pored spajanja, njihova glavna uloga je sprječavanje zaplitanje priuzica za osnovu predveza a posredično i mogućnost montiranja priuzica različitih debljina i dužina na predvez.

Slika 46

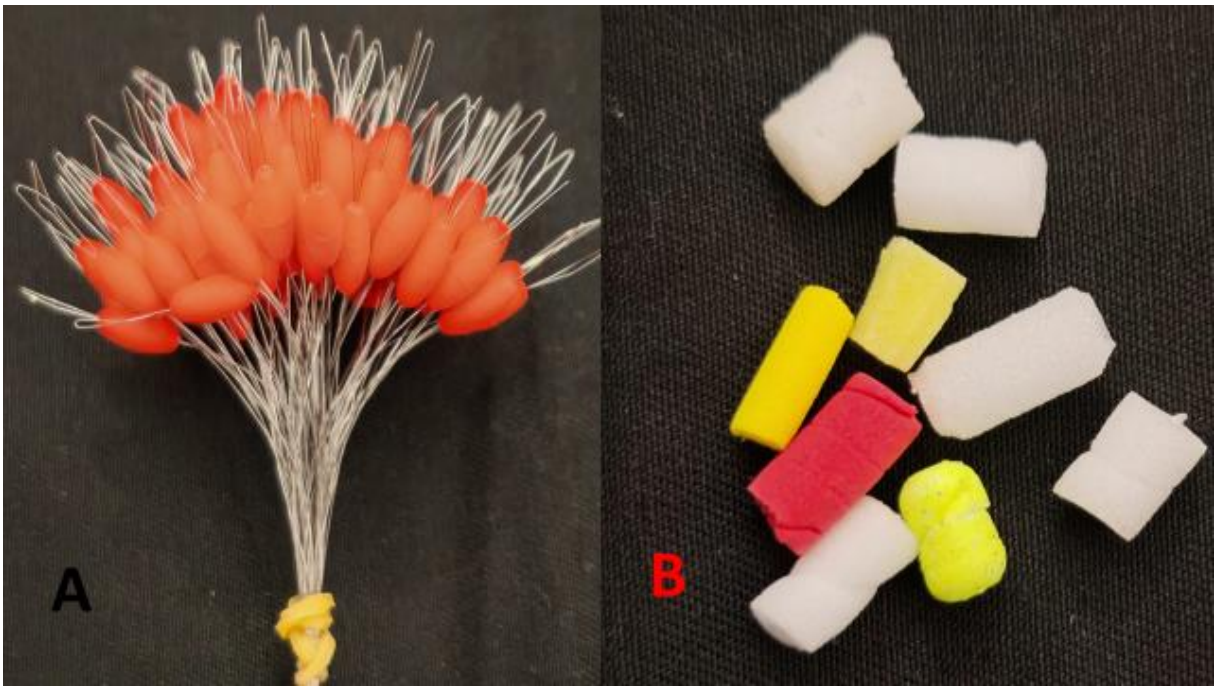
Najpoznatije tehnosfere su ona proizvođača Stonfo kao i u slučaju mikroperlica (Slika 45). Križne perlice prema konstrukcijskim osobinama mogu biti fiksne kao na slici 46 ili se mogu skidati/stavljati prema potrebi (Slika 47) što je izrazito pogodno za korištenje rezervnih udica. Na ovaj način smanjuje se potreba za velikim brojem predveza ali i čuva okoliš manjom upotrebom osnova najlona, udica, i svih drugih materijala potrebnih za izradu predveza.

Slika 47

3. **Plutajuće perlice**

Treće vrste perlica koje se koriste za izradu predveza su tzv. plutajuće perlice (Slika 48a). Kako im ime govori, one plutaju i svrha im je podizanje mamca od dna. Svrha podizanja mamca je dvojaka. Na taj način se sprječava zapinjanje za morsko dno, odnosno obraštaj i podizanje mamca za lov vrsta koje žive u batipelagijalu, tj. u morskom stupcu neposredno iznad morskog dna. Mogu biti raznih boja ali najbolje su se pokazale one jarkih boja ili neutralne poput bijele. Mogu biti tvrde ili mekane (Slika 48b).

Slika 48

3.2.3. Metalni elementi za izradu predveza

Pod metalne elemente za izradu predveza podrazumijevamo udice i vrtilice, odnosno "zoguline". Udice za izradu predveza se biraju prema vrsti očekivane lovine iako neke udice mogu biti univerzalne i najbolje ih je koristiti za početak natjecanja. Najuniverzalnije udice za izradu predveza su one modela "YAMAME" (Slika 49a.). Udice koje se još koriste za izradu predveza mogu biti modela "SODE" (Slika 49b.) ili dugog vrata za lov riba koje imaju intenciju gutati ješku (Slika 49c.). To se ponajviše odnosi na vrste kao što su bukva ili knez. Te vrste traže udice dugog vrata kako bi se kizbjeglo kidanje priuzice od zube ribe.

Slika 49

Za izradu predveza potrebne su vrtilice (zogulini) koje se mogu nalaziti na dnu predveza ili na vrhu ovisno o tome za što je predvez namijenjen (Slika 50).

Slika 50

Na dnu predveza se koriste zogulini sa kopčom koji su namijenjeni za olovnice do 100g. Za veće olovnice se koriste jednostavne kopče sa debelim termobužirom koji sprječava ispadanje olovnice sa kopče (Slika 51).

Slika 51

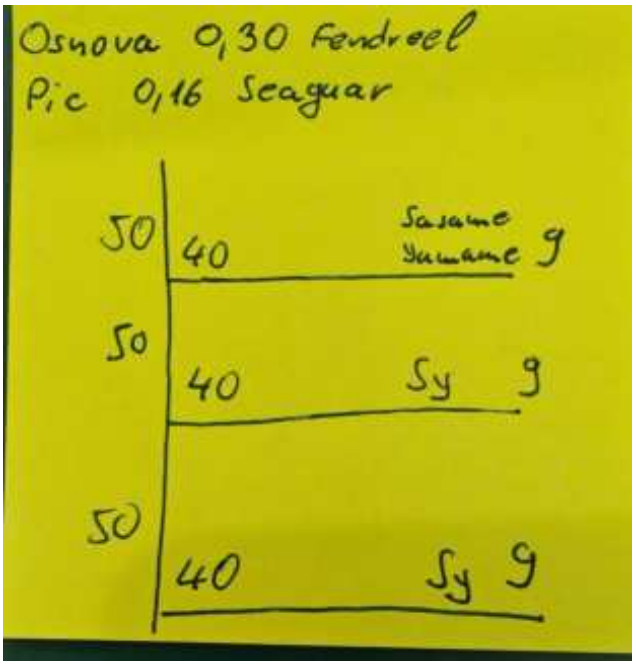
Na vrhu takvih predveza se umjesto omče veže jednostavna vrtilica bez kopče, najčešće veličine 14, kako bi se prilikom izbačaja izbjeglo pucanje predveza na čvoru omče (Slika 52).

Slika 52

3.3. Izrada predveza

Predvezi se mogu raditi na tri načina. Prvi i najjednostavniji način je pomoću čvorova, drugi lijepljenjem elemenata a treći je kombinacija prva dva. Prilikom izrade predveza treba se držati nekoliko pravila. Prvo pravilo je da svaki predvez bilo da se skladišti u košuljici ili na kolutu mora imati svoju shemu (Slika 53). Shema nam omogućuje da u svakom trenutku znamo koji predvez koristimo i od kojih je elemenata napravljen.

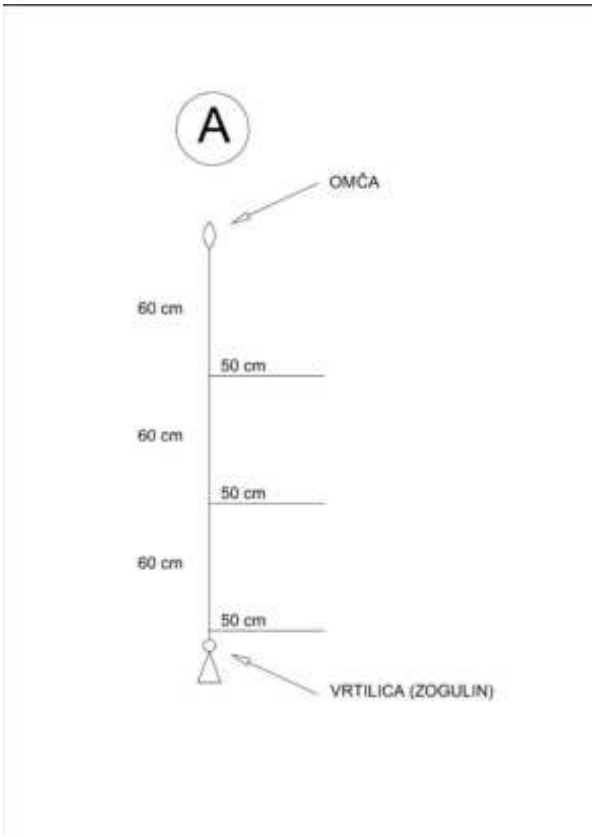

Slika 53

Na shematskom prikazu predveza moraju se nalaziti slijedeći podaci:

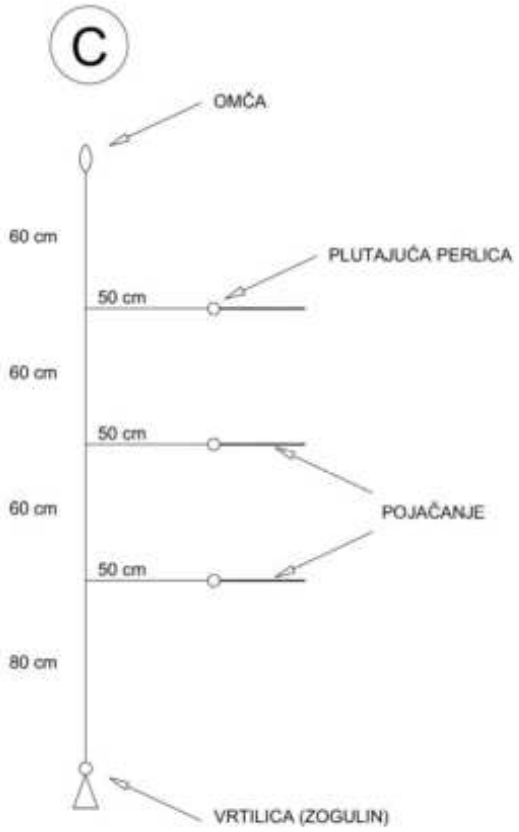
- Dužina osnove predveza
- Debljina osnove predveza – bitna je da znamo koju najveću olovnicu možemo koristiti prilikom zabačaja
- Debljina i dužina priuzice – omogućava nam da biramo koji ćemo predvez koristiti ovisno o vrsti lovine. Također nam govori da li je predvez koji smo uzeli namijenjen za ribolov u uvjetima kada riba slabije ili bolje radi
- Veličina i tip udice – bitno je da znamo koja se udica nalazi na predvezu kako bismo mogli ciljano odabrati pravi predvez ovisno o vrsti i veličini ciljane lovine kao i mamcu koji mislimo koristiti

Prema vrsti elemenata predveze dijelimo u 3 grupe. Prvi je klasični predvez sa udicom ispod olova (Slika 54). Ovakvi predvezi se koriste za ribolov na svim vrstama dna a najviše se koriste za lov većih riba. Upravo ta udica ispod olovnice u pravilu lovi najveće primjerke i trebala bi biti jedan ili dva broja veća od ostalih udica na predvezu. To su najčešće udice veličina 8 i 7.

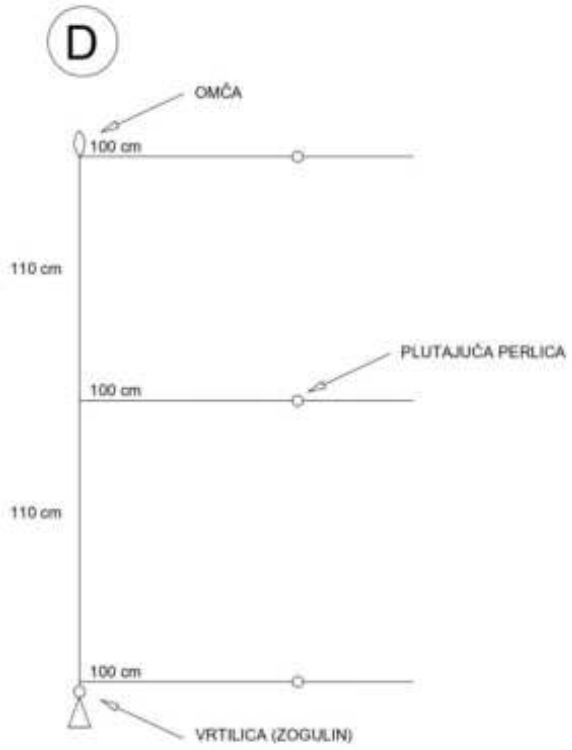
Slika 54

Predvez sa svim udicama iznad dna (Slika 55) se koristi na terenima koji su bogati obraštajem, u prvom redu morskih cvjetnica posidonije. Svrha ovako konstruiranog predveza je da udice ne upadnu u vegetaciju i na taj način smanje mogućnost pronalaska mamca od strane ribe. Oavakav tip konstrukcije smanjuje i mogućnost zapinjanja.

Slika 55

Treći tip su dugački predvezi koji služe ribolovu jako opreznih riba ili onih vrsta riba koje žive u morskom stupcu kao što su bukva i iglica (Slika 56). Karakteristika ovakvih predveza je kako im samo ime govori jako dugačka osnova i duge priuzice najčešće metar i duže.

Slika 56

3.3.1. Izrada predveza pomoću čvorova

Za izradu predveza pomoću čvorova prvo počinjemo sa izradom omče. Kada smo napravili omču najbitnije je znati nekoliko kolika je duljina osnove. Npr. ako je duljina osnove predveza 150cm duljina komada koji odrežemo nakon što smo napravili omču je minimalno 170cm. Pojednostavljeno, duljini osnove dodamo minimalno 20cm a maksimalno 40cm. Oni iskusniji će dodati 20cm a manje iskusni više. Razlog je štednja ali i manje zagađivanja okoliša ostacima koji će biti bačeni. Nakon što smo odrezali valjanu dužinu krećemo sa izradom prvog čvora za najvišu priuzicu. Čvor se radi na način da se najlon provuče kroz jednostavnu voltu onoliko puta koliko vrsta najlona s kojom radimo to traži. Npr. prilikom izrade predveza najprije testiramo čvor. Utvrdimo koliko puta privučen najlon kroz voltu najbolje drži. Počnemo sa 3 i završimo sa 6. Ako čvor pod opterećenjem rukama najbolje drži na 4 provlačenja onda taj broj koristimo za taj najlon dok se ne potroši kolut. Radnju ponavljamo svaki put kad uzimamo novi

kolut najlona. Kako se ne bi zabunili najbolje je nakon testa na kolut najlona označiti koliko puta provučen najlon kroz voltu najbolje drži.

3.3.2. Izrada predveza pomoću lijepljenja

Lijepljenjem se predvezi izrađuju prvenstveno zbog smanjenja čvorova i povećanja snage same osnove. Za lijepljenje treba koristiti ljepila provjerenih proizvođača kao što je Henkel (Slika 57) ili onih proizvođača čiji proizvodi namijenjeni ribolovu ne bi funkcionirali u slanoj vodi kao npr. proizvođača Stonfo ili Fiiish (Slika 57).

Slika 57

Prilikom lijepljenja nam treba nekoliko stvari:

1. Stalak za lijepljenje predveza – kakav će stalak za lijepiti predveze biti i izgledati je stvar pojedinca. Stalak može biti kućne radinosti ili kupovni. Bitna stvar je da broj predveza koji se lijepi na stalku bude 10-15. Ovo je bitno iz razloga što lijepljenje većeg broja predveza odjednom iziskuje dosta koncentracije i najčešće dolazi do grešaka. Razmak između osnova koje se lijepe treba biti 1-2cm. Stalak bi trebao biti teleskopski ponajprije zbog transporta, pogotovo na natjecanja. U slučaju da smo u nemogućnosti ponijeti veliki stalak na natjecanje treba imati pomoćni stalak kućne

radinost koji ima višestruku namjenu. Pored toga što se na njemu mogu lijepiti osnove on služi i za lijepljenje pojačanja u slučaju lova na bukvu ali i kao mjesto za odlaganje vezanih udica (Slika 58).

Slika 58

2. Pribor za lijepljenje – prilikom lijepljenja ljepilo se najčešće nanosi pomoću štapića. Najbolje je koristiti inox žicu promjera 0,5-1mm. Razlog tomu je što željezo ne upija tvari prilikom obrade kao npr. drvo. Iz tog razloga treba izbjegavati upotrebu čačkalica. Također inox žica se može koristiti neograničeno puta. Sve što treba učini je upaljačem spaliti višak osušenog ljepila na žici i prebrisati ubrusom te se žica može opet može koristiti. Ako ćemo lijepiti kod kuće ili u školi ribolova duže vremena onda je potrebno koristiti silikonske nastavke za bočice (Slika 59). Prednost korištenja ovih nastavaka je što se produžuje vijek trajanja ljepila. Prilikom završetka lijepljenja nastavak se jednostavno odstrani i baci te se bočica zatvori i pospremi u frižider

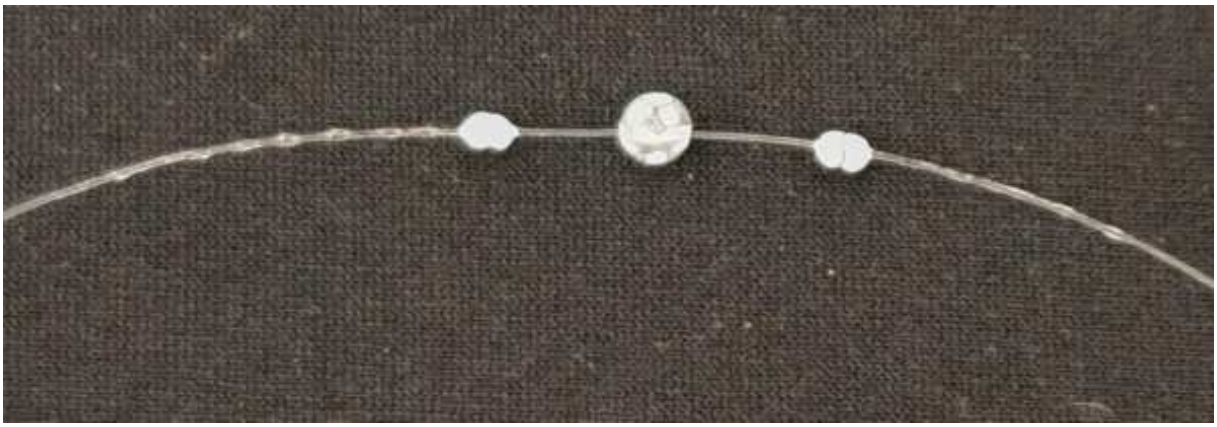

Slika 59

Lijepljenje predveza je složen proces koji zahtijeva određena pravila. Ako se pravila ne poštuju perlica koju lijepimo će najčešće proklizati. Pravila kojih se treba držati prilikom lijepljenja predveza su:

a) Prilikom lijepljenja treba znati od kojeg je materijala osnova predeveza. Prema materijalu od kojeg je osnova napravljena ćemo koristiti vrstu perlica. Ako lijepimo poliamidnu strunu nebitno je od kojega je materijala napravljena perlica. Radi uštede troškova najbolje je koristiti staklene perlice. U slučaju da lijepimo osnovu koja je napravljena od FC strune, potrebno je koristiti isključivo plastične perlice. Najbolje one proizvođača Stonfo. Također treba voditi računa i o kalibru mikroperlice. Perlicu treba birati na način da je razmak između njezina unutarnjeg manjeg prstena i najlona što manji. Na ovaj način se pojačava spona između strune i perlice. Previše ljepila između perlice i najlona rezultira pucanjem spone i proklizavanjem perlice.

b) Prilikom lijepljenja treba koristiti dvije mikroperlice iznad i ispod tehnosfere (Slika 60). Razmak između perlica mora biti 1-2mm. Kad se perlice zalijepe potrebno je povući sa gornje i donje strane najlona tanki trag lijepila u dužini od 1cm. Na ovaj način se povećava sila trenja između perlica i osnove a samim time sprječava proklizavanje.

Slika 60

c) Lijepljenje treba obavljati u uvjetima sa što manje vlage jer se na taj način povećava kvaliteta spojeva. Vlaga ubrzava površinsko sušenje ali usporava ono dubinsko. To nam daje privid da je predvez spreman za korištenje što u stvarnosti nije istina. Isti proces se događa kad upotrebljavamo tzv. ubrzivač sušenja (Slika 61). Njega treba koristiti samo ako smo u problemu s vremenom. U protivnom ga treba izbjegavati. Najbolje je ostaviti nekoliko sati da se ljepilo osuši. Pravilo je da što se ljepilo duže suši to bolje lijepi.

Slika 61

Prilikom lijepljenja u grupama kao što su škole ribolova bitna je organizacija posla kako bi se napravilo što više predveza u manje vremena. Polaznike treba organizirati u grupe na slijedeći način. Prva grupa vezuje omče i reže osnovu predveza na željenu dužinu (najbolje 20cm duže nego će biti osnova predveza). Druga grupa na tako pripremljenu osnovu nabada mirkoperlice i tehnosfere i to na način: 2 mirkoperlice – tehnosfera – 4 mikroperlice – tehnosfera – 2 mirkoperlice. Treća grupa lijepi na gore objašnjen način. Četvrta je ona grupa koja najbolje veže udice. Na kraju svi zajedno spoje predveze i podijeli se na jednak broj svakom sudioniku procesa.

3.3.3. Izrada priuzica

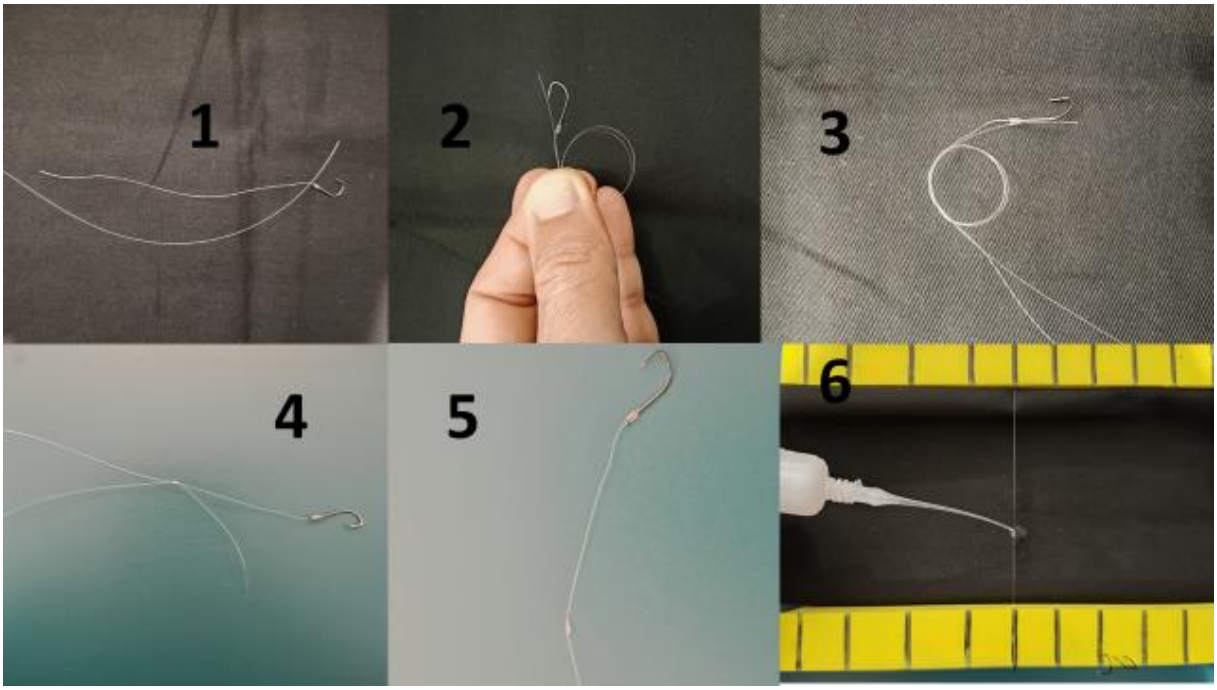
Prilikom izrade priuzica treba voditi računa o nekoliko stvari. Prvo se veže udica i to najbolje odjednom onoliko komada koliko nam je potrebno za predveze koje želimo napraviti. Ako je željena dužina priuzice npr. 50cm onda nakon što smo vezali udicu najlon režemo na 55cm od vrha udice. Razlog je što nam je potrebno oko 5cm za vezivanje čvora koji će spriječiti da priuzica prokliže kroz tehnosferu. Nakon što smo provukli priuzicu kroz najlon stavljamo dvije mikroperlice, tzv. sabie (Slika 62). Na taj način u slučaju da jedna pukne ostati će druga perlica i spriječiti izvlačenje priuzice kroz tehnosferu. Korištenje mikroperlica osim sprječavanja proklizavanja ima i efekt čuvanja čvora. Bez perlice čvor bi se oštetio od rubove otvora tehnosfere i pukao.

Slika 62

U slučaju da radimo priuzice za lov bukve potrebno je korištenje tzv. pojačanja. Ono se radi od debljeg najlona, najčešće promjera 0,20-0,26mm ovisno o veličini ribe koju lovimo. Pojačanje se radi na slijedeći način. Najprije vežemo udicu na deblji najlon, Zatim odrežemo na dužinu 15cm. Onda uzmemo najlon koji želimo za debljinu priuzice i stavimo paralelno sa komadom

debljeg najlona sa udicom. Napravimo dvostruku voltu i stegnemo čvor na duljinu otprilike 3-5cm. Odrežemo viškove i kapnemo kap ljepila da se sve bolje poveže (Slika 63).

Slika 63

4. Ješka

U natjecanjima pod ingerencijom HSSRM dozvoljeno je koristiti 5 vrsta ješke. U nastavku će biti opisana svaka od njih te njihova priprema.

4.1. Dagnja

Dagnja je najrasprostranjeniji školjkaš u Mediteranu, pa tako i Jadranu. Prilikom čišćenja dagnje treba voditi računa o nekoliko stvari. Prva ja da se dagnja prilikom čišćenja od ljušture mora odvojiti na način da bude cijela (Slika 64).

Slika 64

Nakon što se dagnja odvojila od ljušture odlaže se na cijeđenje i tako se ponavlja postupak dok nismo očistili dovoljno dagnja koliko nam je potrebno za prvo poluvrijeme natjecanja. Nakon toga se sa dagnje uklanjaju svi tvrdi dijelovi kao što su stopalo, prednji i zadnji mišić te bisusna nit i žlijezda. Cilj je da od dagnje ostane samo plašt sa pripadajućim mekim tkivima (Slika 65).

Od tako obrađene dagnje ćemo dobiti 1-4 komada ješke ovisno o veličini dagnje. Ovako pripremljena dagnja zahtijeva dodatno pričvršćivanje na udicu upotrebom silikonskog konca osim u slučaju lova glamaca i babica.

Slika 65

4.2. Lignja

Na natjecanjima pod ingerencijom HSSRM se mogu dobiti dvije vrste lignje. Patagonijska i afrička. Razlika je što potonja ima tvrđi plašt i dosta jer veća. Ona zahtijeva obradu na slijedeći način. Iščupa se glava zajedno sa krakovima i skine prvi kromatoforni sloj kože zajedno sa perajama. Zatim se plašt lignje otvori uzdužnim rezom od glace prema repu pomoću škarica ili noža za filetiranje. Odstrane se svi unutarnji organi te se lignja položi na dasku na način da unutarnji sloj bude okrenut prema gore. Zatim se plašt istuče batićem za meso. Nakon što je dobro omekšao plašt se nožem poprečno odreže na trake dužine 5-7cm. Takvom radnjom se dobiju 2-4 takve trake ovisno o veličini lignje. Zatim se te trake uzdužno pretećи smjer glava rep režu na male trakice debljine 5mm (Slika 66).

Slika 66

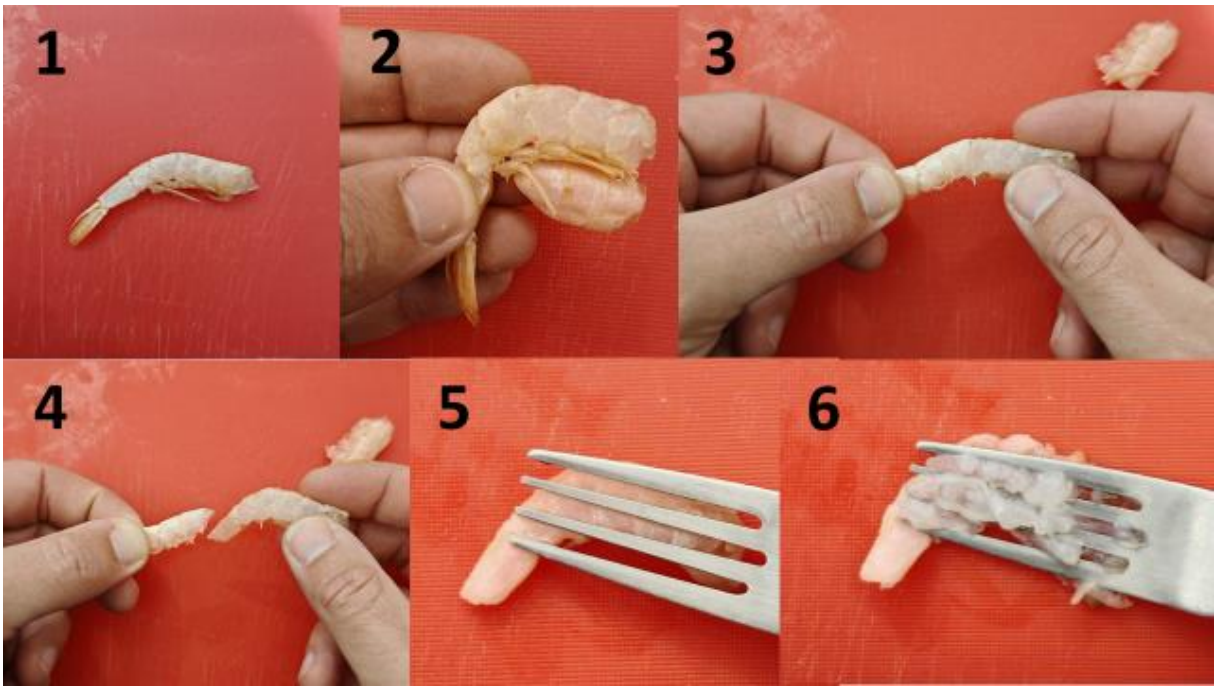
U slučaju patagonijske lignje ona se može obraditi na gore opisan način ili na slijedeći. Kada se ponovi gore opisani postupak čišćenja lignje od kože i iznutrica plašt se ne tuče nego se odmah nareže na 2 poprečne trake širine 5cm. Zatim se nožem za filetitranje lagano zareže uzdužno na debljinu trakice 5mm na način da se ukoso sa blago pritisnutim nožem rade male trakice bez kože samo od mišića (Slika 67). Na taj način se dobiju najmekše moguće trakice koje je prilikom ješkanja potrebno pričvrstiti sa silikonskim koncem u slučaju zabacivanja na veće daljine. Ovaj način pripreme lignje traži više vremena ali se u praksi pokazao lovnijim.

Slika 67

4.3. Kozica

Kozicu najprije moramo očistiti i to na slijedeći način. Glavu otrgnemo od repa. Zatim prstima skinemo prva dva članka oklopa gledano prema glavi. Prstima prihvatimo u korijen repa te drugom rukom lagano izvučemo rep iz ostatka oklopa. Oklop se može skinuti uzdužnim rezanjem škaricama ali zahtijeva više vremena. Tako očišćena kozica se stavi na dasku te se pritisne vilicom toliko da meso prođe između šiljaka vilice (Slika 68).

Slika 68

Zatim se tako omekšana kozica stavlja na iglu ili napravu za pripremu ješke u obliku vilice sa 2 dugačka šiljka (Slika 69). Zatim se dobro zamota sa silikonskim koncem tako da meso viri i bude rahlo (Slika 69). Reže se na komade ovisno o tome koliko veliku ribu lovimo ali se najčešće od jedne kozice dobiju 3-4 ješke.

Slika 69

4.4. Srdela

Srdela se upotrebljava za lov iglice, cipala i glamaca. Priprema se na slijedeći način. Najprije se nožem za filetiranje lagano odstrane ljuske. Zatim se odstrani glava zajedno sa iznutricama. Srdela se primi za rep te se nožem zareže kod korijena repa. Zatim se potezom nožem od repa prema glavi uz kralježnicu napravi filet. Srdela se preokrene te se ponovi postupak za novi filet. Iznutrice se sačuvaju za ciple i stave zajedno sa filetima u posudu. Filet se dalje reže na trokutiće tako da uvijek sadrži srebrni i plavi dio kože (Slika 70). Pri lovu iglica koža ostaje sa vanjske strane dok u slučaju lova na ostalu ribu koža ostaje sa unutarnje a meso sa vanjske strane.

Slika 70

4.5. Korean

Kod ribolova sa koreanom nije potrebno puno pripreme tj. ona ne postoji. Koreani se ješkaju pomoću igala namijenjenih baš za njega i druge crve. Kroz gubicu se nabije igla te se crv navuče na istu sve do repa. U slučaju da je crv velik a riba slabije radi, glava se odreže nekih 3cm u vrha gubice prema repu i baci (Slika 71).

Slika 71

Na taj način crv puno krvari te na taj način bolje privlači ribu. Prilikom ješkanja uvijek treba voditi računa da se cijeli crv ne stavlja na udicu i priuzicu nego mora malo visiti (Slika 72).

Slika 72